

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

870

Vragen van de leden **Van Meenen** en **Podt** (beiden D66) aan de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs over *het bericht «Honderden asielkinderen op wachtlijst voor onderwijs, Den Haag wil hulp van kabinet»* (ingezonden 16 november 2022).

Antwoord van Minister **Wiersma** (Primair en Voortgezet Onderwijs) (ontvangen 29 november 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Honderden asielkinderen op wachtlijst voor onderwijs, Den Haag wil hulp van kabinet»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het probleem dat verschillende steden moeite hebben om asielkinderen onderwijs te bieden? Zo ja, welke steden hebben hiermee te kampen naast Amsterdam en Den Haag? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te doen en in gesprek te gaan met gemeenten?

Antwoord 2

Ja, dit beeld herken ik. Ik krijg signalen uit verschillende delen van Nederland, waaruit blijkt dat gemeenten moeite hebben om asielkinderen onderwijs te bieden. Naast Amsterdam en Den Haag krijg ik onder andere signalen uit de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Gouda, Dronten, Almere/Lelystad, Nijmegen, Helmond, Middelburg, 's-Hertogenbosch, Bergen op Zoom/Breda, Groningen en Deventer. Ik heb deze week gesproken met Den Haag over hun brief en hun voorstellen.

Daarnaast hebben zowel LOWAN PO als LOWAN VO recent een peiling onder alle gemeenten uitgevoerd, waar ze ingaan op de druk op het onderwijs voor asielkinderen. De uitkomsten van de vo-peiling is te vinden op <https://www.lowan.nl/vo/nieuws/het-nieuwkomersonderwijs-onder-grote-druk/>. De vragenlijst is naar 116 scholen met een Internationale Schakelklas (ISK) gestuurd. Daarvan hebben 79 scholen de vragenlijst ingevuld. Hiervan

¹ Nos, 9 november 2022, Honderden asielkinderen op wachtlijst voor onderwijs, Den Haag wil hulp van kabinet.

hanteert 60% een wachtlijst en 22% heeft geen wachtlijst, maar heeft ook geen capaciteit meer om nog leerlingen op te vangen. De po-uitkomsten verwacht ik op korte termijn.

Vraag 3

Hoe kijkt u naar de voorstellen van de gemeente Den Haag, waarbij onder andere wordt gepleit om asielkinderen dezelfde regeling te bieden als kinderen die gevlucht zijn uit Oekraïne?

Antwoord 3

Zoals ik al aangaf, heb ik deze week gesproken met de wethouder en schoolbestuurders in Den Haag. Het is onder andere daar niet makkelijk om het onderwijs aan nieuwkomers vorm te geven. De voorstellen van Den Haag verdienen het dan ook om goed bekeken te worden. Zoals ik in het gesprek heb toegelicht, blijft het mijn prioriteit dat nieuwkomers onderwijs volgen waarmee zij een zo groot mogelijke kans krijgen om in te stromen in vervolgonderwijs dat aansluit bij hun talenten. Het reguliere nieuwkomersonderwijs blijft daarvoor de beste plek. Pas als daar alle mogelijkheden binnen bestaande kaders aantoonbaar zijn uitgenut, wil ik kijken naar alternatieven. Ik ga verkennen wat de mogelijkheden zijn voor een ander type tijdelijke onderwijsvoorziening, meer toegespitst op de heterogeniteit van deze doelgroep. Ik wil bezien of daarin zowel het onderwijsaanbod als het landingsaanbod waar Den Haag over spreekt een plek kunnen krijgen. Daarbij moeten we ons wel ook rekenschap geven van de mogelijke negatieve effecten van zulke vormen van onderwijs op de doorstroming van nieuwkomersleerlingen naar het reguliere (vervolg)onderwijs.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat het belangrijk is dat alle kinderen in Nederland onderwijs volgen en dat de ontstane wachtlijsten zeer onwenselijk zijn, mede gelet op het VN-Kinderrechtenverdrag dat stelt dat alle kinderen recht hebben op onderwijs?²

Antwoord 4

Ja. Het is voor de ontwikkeling van kinderen belangrijk dat zij naar school gaan.

Vraag 5

Wat heeft u tot nu toe ondernomen om ervoor zorg te dragen dat alle asielkinderen toegang hebben tot onderwijs?

Antwoord 5

Het Ministerie van OCW heeft de afgelopen periode een ondersteunende rol gespeeld richting COA en gemeenten om hen te helpen bij het vormgeven van het onderwijs aan nieuwkomers. Deze verantwoordelijkheid van gemeenten kan ik niet overnemen: zij blijven grondwettelijk verplicht om onderwijs aan te bieden voor alle kinderen die woonachtig zijn in hun gemeente. Wel ben ik soepel geweest in het aanvragen van nieuwkomersbekostiging voor deze groep in het po (dat kon vaak buiten de peildata) en heb ik maatwerk in de nieuwkomersbekostiging mogelijk gemaakt, zowel voor leerlingen in het po als in het vo. De reguliere nieuwkomersbekostiging wordt vier keer per jaar uitgekeerd op basis van vier peildata. Omdat het aantal leerlingen op een school snel kan veranderen, kunnen scholen nu maandelijks doorgeven aan hoeveel nieuwkomers ze lesgeven. De bekostiging wordt daarop aangepast en is daarmee voor scholen beter op maat. Verder heeft het COA voor veel leerlingen die recent op grote tijdelijke opvanglocaties zijn gehuisvest de zorg voor het leerlingenvervoer op zich genomen.

Vraag 6

Welke extra stappen kunt en gaat u zetten om ervoor te zorgen dat alle kinderen op korte termijn onderwijs kunnen volgen?

² Artikel 28, Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (ook wel VN-Kinderrechtenverdrag genoemd).

Antwoord 6

Op dit moment zie ik samen met de inspectie van het Onderwijs, de PO-Raad, de VO-raad, de VNG en LOWAN PO en VO waar ruimte zit om de druk op het nieuwkomersonderwijs te verlichten. Zie hierover ook mijn antwoord op vraag 3. In het commissiedebat onderwijs aan vluchtelingen po/vo/mbo/ho van 30 november ga ik hier graag nader met u over in gesprek.

Vraag 7

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het Commissiedebat Onderwijs aan vluchtelingen po/vo/mbo/ho van 30 november 2022?

Antwoord 7

Ja.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Haga (Groep Van Haga), ingezonden 11 november 2022 (vraagnummer 2022Z21780).